

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 25834/2024
23.01.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници по тужби тужила малолетне АА из ..., чији је законски заступник ББ из ..., чији је пуномоћник Александар Радојичић, адвокат у ... и ББ из ..., чији је пуномоћник Иван Златић, адвокат у ..., против тужене ВВ из ..., чији је пуномоћник Никола Бојовић, адвокат у ..., ради изрицања мере заштите насиља у породици, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 450/24 од 23.10.2024. године, у седници већа одржаној 23.01.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

Ревизија тужене се **УСВАЈА**,

- **УКИДА СЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 450/24 од 23.10.2024. године у делу у којем је укинута пресуда Основног суда у Крагујевцу 6П2 803/23 од 20.10.2023. године у односу на малолетну АА из ... и усвојен тужбени захтев те тужиле и одлучено о трошковима поступка у односу на ту тужилу,

- **УКИДА СЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 450/24 од 23.10.2024. године у усвајајућем делу за тужбени захтев и у делу одлуке о трошковима поступка у тачки 1, 2 и 4. у односу на тужилу ББ и у том делу се предмет враћа Апелационом суду у Крагујевцу на поновно суђење.

Образложење

Основни суд у Крагујевцу је донео пресуду 6П2 803/23 дана 20.10.2023. године, којом је у ставу 1. изреке одбио тужбени захтев тужила малолетне АА из ... и ББ из ..., којим су тражиле да се у односу на тужену ВВ из ... изрекне мере забране приближавања тужилама на удаљености мањој од 50 метара и забрана приближавања тужилама на удаљености мањој од 200 метара око места становања тужила у ..., на адреси улица ... број ..; у 2. ставу изреке одбио тужбени захтев истих тужила да се у односу на тужену изрекне мера забране даљег узнемиравања тужила лично или преко средстава комуникације и у 3. ставу изреке обавезао тужиле да туженој солидарно плате трошкове поступка у износу од 442.900,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности одлуке о трошковима до исплате.

Апелациони суд у Крагујевцу је донео пресуду Гж2 450/24 дана 23.10.2024. године, одлучујући о жалбама парничних странака, којом је у првом ставу изреке укинуо пресуду Основног суда у Крагујевцу 6П2 803/23 од 20.10.2023. године у ставу другом и трећем изреке, и пресудио: 1. да делимично усваја тужбени захтев тужиља малолетне АА из ... и ББ из ..., па према туженој изриче меру забране даљег личног узнемиравања тужиља; 2. да изречена мера о заштити од насиља у породици траје 6 месеци од дана доношења те одлуке; 3. одбио у преосталом делу тужбени захтев тужиља којим су тражиле да се према туженој изрекне и мера забране даљег личног узнемиравања тужиља преко средстава комуникација и 4. одредио да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, благовремену и дозвољену ревизију је изјавила тужена, којом пресуду побија у ставу један, тачка 1, 2. и 4. изреке, односно у делу којим је одређена мера заштите од насиља у породици и у делу одлуке о трошковима парничног поступка, због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 72/2011...10/2023- др. закон) и закључио да је ревизија основана.

Побијана пресуда је у донета уз битну повреду одредаба парничног поступка у делу у коме је укинута пресуда Основног суда у Крагујевцу 6П2 803/23 од 20.10.2023. године у ставу другом и трећем изреке у односу на тужиљу малолетну АА и пресуђено тако што је делимично усвојен тужбени захтев малолетне тужиље АА, те одлучено у односу на њу о трошковима целог поступка.

Против првостепене пресуде Основног суда у Крагујевцу 6П2 641/20 од 12.06.2023. године, жалбу је поднела тужена преко пуномоћника, тужиља ББ преко пуномоћника Ивана Златића адвоката у ..., на коју жалбу је тужена поднела одговор, док тужиља малолетна АА није поднела жалбу. Стога је основан ревизијски навод да је Апелациони суд у Крагујевцу пресудом Гж2 450/23 од 11.01.2024. године прекорачио тужбени захтев када је укинуо првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев тужиље малолетне АА, према туженој изрекао меру забране даљег личног узнемиравања те тужиље, те одредио да та мера заштите од насиља у породици траје 6 месеци од дана доношења одлуке.

На тај начин учињена је битна повреда одредаба парничног поступка пред другостепеним судом у смислу члана 407. став 1. тачка 5. Закона о парничном поступку, због чега је по одредби члана 415. ЗПП пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 450/24 од 23.10.2024. године укинута у првом ставу, тачки 1. и 2. изреке у делу којим је одлучено о тужбеном захтеву тужиље малолетне АА против тужене, и у тачки 4. у делу одлуке о трошковима парничног поступка између исте тужиље и тужене.

Одлука о тужбеном захтеву по тужби тужиље ББ против тужене, донета је на основу чињеничног стања кога је утврдио другостепени суд на расправи пред тим судом, према коме је тужиља малолетна АА ћерка сада покојног ГГ, који је живео у

ванбрачној заједници са тужиљом ББ која је мајка малолетне АА, а тужена је рођена сестра покојног ГГ. Након његове смрти, 2021. године, парничне странке су своје имовинске односе уредиле споразумом о међусобном регулисању права и обавеза између законских наследника, као и лица са имовинским и правним интересом, према коме законском наследнику малолетној АА припада 1/2 катастарске парцеле и објеката саграђених на тој парцели, с тим да јој припада 1/1 кућа која се на парцели налази са десне стране гледано од улице и од улаза у ту парцелу, а туженој као другом законском наследнику припада 1/2 катастарске парцеле и објеката саграђених на тој парцели, с тим да јој припада 1/1 породична кућа која се на тој парцели налази са леве стране гледано од улице и од улаза у парцелу, док покретне ствари које се налазе у домаћинству ... остају у сувласништву и користиће се за потребе домаћинства оба наследника и лица са правним интересом. Између малолетне АА чији је законски заступник мајка ББ овде тужене и ДД, води се парнични поступак ради сметања државине са захтевом да се наложи туженима, ВВ и ДД, да предају кључ од стамбене зграде број 2, законском заступнику тужиље ББ, и тужиљу даље не ометају у њеној судржавини. Другостепени суд је у образложењу побијане пресуде изложио садржину исказа тужиље ББ, сведока ЋЋ и тужене, те садржину извештаја Центра за социјални рад у Крагујевцу од 06.09.2022. године, од 04.10.2022. године, од 13.02.2023. године, и од 15.05.2023. године. Другостепени суд образлаже да на основу изведених доказа произилази да су се тужиље и тужена среле дана 12.07.2022. године, и да је између њих тог дана у присуству малолетног детета дошло до вербалне комуникације о којој се изјашњава тужиља ББ као парнична странка и сведок ЋЋ, па је закључио да је основан тужбени захтев тужиља према туженој за предложену меру забране даљег личног узнемиравања обе тужиље од стране тужене. Оцењујући исказ тужиље ББ другостепени суд није прихватио део исказа у коме тужиља износи неке нове вулгарне речи увреде, које јој је наводно 12.07.2022. године упутила тужена, зато што такве изјаве увредљивог садржаја тужиља није навела у тужби против тужене, нити се о њима изјаснила пред првостепеним судом када је саслушана као парнична странка. Другостепени суд наводи да је ценио и све остале изведене доказе, али да је имајући у виду детаљна три извештаја Центра за социјални рад која су прибављена на захтев суда у овој парници, те чињеницу да је у парници донето решење о привременој мери, закључио да је делимично основан тужбени захтев у делу да се туженој забрани да тужиље даље лично узнемирава, док није основан захтев за забрану узнемиравања преко средстава комуникације, с обзиром да је тужиља ББ пред другостепеним судом изјавила да је тужена тако није узнемирала.

Применом одредаба члана 197. став 1. Породичног закона другостепени суд је одлучио као у изреци, делимичним усвајањем тужбеног захтева, тако што је изрекао туженој меру забране даљег личног узнемиравања тужиље, која траје 6 месеци од дана доношења те одлуке.

Врховни суд закључује да тужена основано побија правилност утврђеног чињеничног стања и примене материјалног права од стране другостепеног суда код усвајања тужбеног захтева тужиље ББ.

Према изнетим разлозима другостепене пресуде закључак је да другостепени суд није утврдио у чему се састоји акт насиља тужене у породици према тужиљи ББ, јер се утврђење своди на чињеницу да су се тужиље и тужена среле 12.07.2022. године када је међу њима дошло до вербалне комуникације. Упућивање другостепеног суда на садржину три извештаја Центра за социјални рад која су прибављена на захтев суда у

овој парници, не може да замени утврђење битних чињеница за примену релевантног материјалног права садржаног у члану 197. став 1. Породичног закона. На ту одредбу другостепени суд се правилно позива, али ју не примењује, јер не утврђује које понашање тужене се сматра насиљем у породици у смислу тог закона, на који начин тужена угрожава телесни интегритет, душевно стање и спокојство тужиље ББ као члана породице, вређењем или којим другим дрским, безобзирним и злонамерним понашањем, како то прописује наведена одредба. Посебно, како то и другостепени суд наводи, у члану 286. Породичног закона је прописано да, ако орган старатељства није покренуо поступак у спору за заштиту од насиља у породици, суд може да тражи од органа старатељства да пружи помоћ у прибављању потребних доказа и да суду изнесе своје мишљење о сврсисходности тражене мере, али та помоћ не може заменити обавезу суда да оценом свих изведених доказа изведе свој закључак о чињеничном стању од значаја за примену одредбе члана 197. став 1. Породичног закона, односно да ли постоји насиље у породици, и за примену члана 198. Породичног закона, о томе да ли постоји потреба да се одреди мера заштите од насиља у породици. У вези са тим, од значаја је и да је Центар за социјални рад у извештају 15.05.2023. године оценио да има ризика од непосредне опасности због насиља у породици, због ког ризика би предложене мере биле превентивног карактера и служиле да се обе стране уздрже од психичког узмемиравања и отклоне околности које погодују и подстичу насиље, односно извршење насиља. Оваква садржина указује на ризик од насиља у породици, дакле, не може се узети да сама по себи доказује постојање насиља од стране тужене у односу на тужиљу ББ у контексту њихове међусобне вербалне комуникације 12.07.2022. године.

Због изнетог произлази да другостепени суд није оценом изведених доказа расправио релевантно чињенично стање за одлуку о тужбеном захтеву у делу у коме га је усвојио по тужби тужиље ББ.

То је разлог због кога је укинута другостепена одлука у усвајајућем делу за тужбени захтев тужиље ББ, и у односу на њу и одлука о трошковима поступка, по одредби члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић